

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Współczesne koncepcje praw człowieka Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Prawo - przedmioty do wyboru Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Prawa i Administracji Poziom studiów studia jednolite magisterskie Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 10PRAPWS.54N.13899.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Magdalena Roguła, Maciej Dybowski	
Prowadzący zajęcia	Maciej Dybowski	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Dogłębne przyswojenie przez studenta wiedzy z zakresu współczesnych koncepcji teoretycznych dotyczących praw człowieka.

Wymagania wstępne

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy są następujące:

a) podstawowa wiedza w zakresie relacji między prawem krajowym a międzynarodowym publicznym, odpowiadająca treści kształcenia modułu Prawoznawstwo,

b) znajomość historycznego kształtowania się praw człowieka, odpowiadająca treści przedmiotów historyczno-prawnych (zwłaszcza Historia prawa publicznego).

Brak szczególnych wymagań w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	potrafi wyjaśnić istotę i funkcje uzasadnień teoretycznych praw człowieka we współczesnych systemach prawnych.	PRA_K5_W01, PRA_K5_W02, PRA_K5_W03, PRA_K5_W05, PRA_K5_W06, PRA_K5_W14	Kolokwium pisemne
W2	potrafi objaśnić ważne pojęcia z zakresu praw człowieka oraz scharakteryzować instytucje prawa praw człowieka (krajowego i międzynarodowego) z odwołaniem do poglądów teoretyczno- i filozoficznoprawnych.	PRA_K5_W03, PRA_K5_W04, PRA_K5_W05, PRA_K5_W12, PRA_K5_W15, PRA_K5_W17	Kolokwium pisemne
W3	potrafi scharakteryzować możliwe filozoficzne podstawy obowiązującego prawa praw człowieka.	PRA_K5_W01, PRA_K5_W02, PRA_K5_W05, PRA_K5_W17	Kolokwium pisemne
W4	potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym w zakresie problematyki praw człowieka.	PRA_K5_W02, PRA_K5_W14	Kolokwium pisemne
W5	potrafi wykorzystać wiedzę o koncepcjach praw człowieka do wykładni przepisów prawa obowiązującego.	PRA_K5_W03, PRA_K5_W09	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wyjaśnić istotę i funkcje uzasadnień teoretycznych praw człowieka we współczesnych systemach prawnych.	PRA_K5_U01, PRA_K5_U06	Kolokwium pisemne
U2	potrafi objaśnić ważne pojęcia z zakresu praw człowieka oraz scharakteryzować instytucje prawa praw człowieka (krajowego i międzynarodowego) z odwołaniem do poglądów teoretyczno- i filozoficznoprawnych.	PRA_K5_U04	Kolokwium pisemne
U3	potrafi scharakteryzować możliwe filozoficzne podstawy obowiązującego prawa praw człowieka.	PRA_K5_U01	Kolokwium pisemne
U4	potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym w zakresie problematyki praw człowieka.	PRA_K5_U06	Kolokwium pisemne
U5	potrafi wykorzystać wiedzę o koncepcjach praw człowieka do wykładni przepisów prawa obowiązującego.	PRA_K5_U04	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi wyjaśnić istotę i funkcje uzasadnień teoretycznych praw człowieka we współczesnych systemach prawnych.	PRA_K5_K01, PRA_K5_K07, PRA_K5_K10	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	potrafi objasnić ważne pojęcia z zakresu praw człowieka oraz scharakteryzować instytucje prawa praw człowieka (krajowego i międzynarodowego) z odwołaniem do poglądów teoretyczno-filozoficznoprawnych.	PRA_K5_K07	Kolokwium pisemne
K3	potrafi scharakteryzować możliwe filozoficzne podstawy obowiązującego prawa praw człowieka.	PRA_K5_K07	Kolokwium pisemne
K4	potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym w zakresie problematyki praw człowieka.	PRA_K5_K04	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawowe pojęcia teoretycznoprawne odnoszące się do charakterystyki praw w sensie podmiotowym	W2, W4, U2, U4, K2, K4	Wykład
2.	Przegląd podstawowych aktów normatywnych międzynarodowego prawa praw człowieka po II wojnie światowej (Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Międzynarodowe Pakty Praw Człowieka, Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności); typy praw człowieka i ich katalog	W2, U2, K2	Wykład
3.	Prawa człowieka jako składnik nowoczesnej tożsamości jednostki.	W1, W3, U1, U3, K1, K3	Wykład
4.	Godność jako antropologiczna podstawa praw człowieka.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Wykład
5.	Równość w prawach i zakaz dyskryminacji.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Wykład
6.	Wolność jako pojęcie prawne i wolność jako pojęcie polityczne a prawa człowieka.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Wykład
7.	Teoria woli (wyboru) jako uzasadnienie praw człowieka na przykładzie koncepcji H.L.A. Harta.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Wykład
8.	Teoria interesu jako uzasadnienie praw człowieka na przykładzie koncepcji J. Raza.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Wykład
9.	Teoria interesu jako uzasadnienie praw człowieka na przykładzie koncepcji R. Dworkina.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Wykład
10.	Współczesne prawnonaturalne koncepcje praw człowieka na przykładzie koncepcji J. Finnisa.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Wykład
11.	Relatywizm kulturowy a uniwersalność praw człowieka.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM: bardzo dobry (5,0) dobry plus (4,5) dobry (4,0) dostateczny plus (3,5) dostateczny (3,0) niedostateczny (2,0) Stosuje się następujące kryteria oceniania studenta: a) poprawność i kultura języka, b) umiejętność poprawnego formułowania myśli i poglądów oraz ich racjonalnego uzasadniania, c) umiejętność poprawnej rekonstrukcji stanowisk teoretycznych odnoszących się do praw człowieka, d) wykorzystywanie wiedzy o teoretycznych uzasadnieniach koncepcji praw człowieka w elementarnej argumentacji prawniczej, e) poziom poszczególnych umiejętności scharakteryzowanych powyżej w ramach opisu efektów kształcenia dla tego modułu.

Literatura

Obowiązkowa

1. S. Wronkowska, Z. Ziemiński, Zarys teorii prawa, Poznań 1997, s. 100-120.
2. M. Piechowiak, Filozofia praw człowieka, Lublin 1999, s. 135-182
3. M. Piechowiak, Filozofia praw człowieka, Lublin 1999, s. 65-76
4. P. Manent, The City of Man, Princeton 1998, s. 111-155
5. M. Dybowski, Prawa fundamentalne w orzecznictwie ETS, Warszawa 2007 r, cz. III, rozdz. 1-3
6. M. Piechowiak, Filozofia praw człowieka, Lublin 1999, s. 79-109
7. Berlin, Cztery eseje o wolności, Warszawa 1994 (lub inne wydanie) (fragmenty)
8. H. L.A. Hart, Czy istnieją uprawnienia naturalne?, s. 277-286
9. J. Raz, The Morality of Freedom, Oxford 1986, s. 165-192
10. R. Dworkin, Biorąc prawa poważnie, Warszawa 1998, s. 333-369
11. J. Finnis, Prawa naturalne i uprawnienia naturalne, Warszawa 2001 (fragmenty)
12. J. Donnelly, Relatywizm kulturowy i uniwersalne prawa człowieka w. Antologia tekstów dotyczących praw człowieka (red. J. Zajadło), Warszawa 2008, s. 654-665

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	10

Przygotowanie pracy semestralnej	15
Przygotowanie do zaliczenia	25
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PRA_K5_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego i kreatywnego uczestnictwa w życiu społecznym, jak również jest świadomy szczególnej roli prawa i prawnika w życiu społecznym i w funkcjonowaniu państwa
PRA_K5_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do komunikacji interpersonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem procesu podejmowania decyzji prawnych
PRA_K5_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uzasadnienia swoich decyzji prawnych z odwołaniem się do obowiązującego prawa, jak i społecznie przyjętego systemu wartości
PRA_K5_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwiązywania dylematów moralnych zgodnie z przyjętym społecznym systemem wartości
PRA_K5_U01	Absolwent/ka potrafi analizować prawny kontekst otaczającej go rzeczywistości i analizować ją w oparciu o reguły rozumowania prawniczego i obowiązujące normy prawne
PRA_K5_U04	Absolwent/ka potrafi przeprowadzić wykładnię prawną podstawowego tekstu prawnego
PRA_K5_U06	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem prawnym i prawniczym w stopniu gwarantującym skuteczną komunikację, w tym m.in. właściwie używać pojęć prawnych
PRA_K5_W01	Absolwent/ka zna i rozumie charakter nauki prawa oraz jej relacje do innych nauk społecznych
PRA_K5_W02	Absolwent/ka zna i rozumie aksjologię systemu, etyczną istotę prawa, jak również znaczenie prawa dla obywatela, społeczeństwa i państwa
PRA_K5_W03	Absolwent/ka zna i rozumie teoretyczną istotę prawa, a w szczególności rodzaje, treści i funkcje przepisów prawa i norm prawnych, jak również pojęcia prawne
PRA_K5_W04	Absolwent/ka zna i rozumie zasady i instytucje rodzimego systemu ochrony prawnej oraz systemu władzy
PRA_K5_W05	Absolwent/ka zna i rozumie historyczne i współczesne doktryny prawne
PRA_K5_W06	Absolwent/ka zna i rozumie historyczne kształtowanie się prawa rodzimego i obcego
PRA_K5_W09	Absolwent/ka zna i rozumie obowiązujący rodzimy system prawa, w zakresie jego stanowienia, obowiązywania, wykładni i stosowania
PRA_K5_W12	Absolwent/ka zna i rozumie sposoby interpretowania obowiązującego prawa, a w szczególności przyjęte i stosowane metody i reguły wykładni prawa
PRA_K5_W14	Absolwent/ka zna i rozumie zasady właściwego komunikowania się językiem prawnym i prawniczym
PRA_K5_W15	Absolwent/ka zna i rozumie prawo cywilne, administracyjne, karne, finansowe, gospodarcze i międzynarodowe, ma specjalistyczną wiedzę, z co najmniej jednej z tych dyscyplin prawa
PRA_K5_W17	Absolwent/ka zna i rozumie powiązania ekonomii, socjologii i filozofii z prawem